

Rozdział I

Podstawowe informacje o ubezpieczeniu

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia, zwane dalej „OWU”, są integralną częścią umów ubezpieczenia Auto Casco zawieranych przez Towarzystwo Ubezpieczeń UNIQA S.A., zwane dalej UNIQA TU S.A.

§ 1

Czego dotyczy ubezpieczenie?

1. Przedmiotem ubezpieczenia Auto Casco mogą być:
 - 1) pojazdy wraz z wyposażeniem podstawowym:
 - a) zarejestrowane na terenie RP stosownie do przepisów Ustawy Prawo o ruchu drogowym,
 - b) inne pojazdy napędzane umieszczonym na nich silnikiem, zasilanym z własnego źródła energii, zdolne do samodzielnego poruszania się po lądzie,
 - 2) dodatkowe wyposażenie pojazdu,
 - 3) ogumienie kół oraz felgi w ubezpieczonym pojeździe (AutoKolo), z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Ubezpieczenie opon i felg w pojeździe (AutoKolo) dostępne jest jedynie przy zawarciu umowy ubezpieczenia w zakresie pełnym (all risk) i obejmuje ochroną ubezpieczeniową jedno zdarzenie polegające na uszkodzeniu opony i felgi lub felgi, wskutek kolizji z drogą.
3. Przedmiotem ubezpieczenia Auto Casco nie mogą być:
 - 1) pojazdy wykonane (złożone) poza wytwórnią fabryczną zajmującą się masową produkcją pojazdów (np. typu: „SKŁADAK”, „SAM”),
 - 2) pojazdy eksploatowane dłużej niż 15 lat (chyba, że ubezpieczenie danego pojazdu w UNIQA TU S.A. jest wznowieniem wcześniej zawartej umowy ubezpieczenia w zakresie Auto Casco),
 - 3) pojazdy uczestniczące w rajdach, konkursach, próbach i treningach,
 - 4) pojazdy wykorzystywane do jazd próbnych, testowych, badawczych, doświadczalnych,
 - 5) pojazdy nieposiadające wymaganych, zgodnie z § 6, atestowanych urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą, jeżeli objęte są ubezpieczeniem od ryzyka kradzieży,
 - 6) pojazdy nieposiadające aktualnego (na dzień zawierania umowy ubezpieczenia) badania technicznego lub dopuszczenia do ruchu,
 - 7) przyczepy lekkie (do 400 kg ładowności) oraz przyczepy kempingowe,
 - 8) motocykle, motorowery - w zakresie ubezpieczenia od ryzyka kradzieży,
 - 9) quady,
 - 10) pojazdy o nadwoziu typu kabriolet z miękkim dachem.
4. Ubezpieczenie pojazdów wymienionych w ust. 3 oraz pojazdów innych niż wymienione w ust. 1 wymaga uzyskania pisemnej zgody (pod rygorem nieważności) UNIQA TU S.A., udzielanej przed zawarciem umowy ubezpieczenia takiego pojazdu.
5. W rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia pojęcia użyte w OWU otrzymują znaczenie:
 - 1) **Akty terrorystyczne** - nielegalne akcje o charakterze przestępczym, organizowane indywidualnie lub zbiorowo z pobudek ideologicznych, politycznych, ekonomicznych lub społecznych, skierowane przeciwko interesom politycznym i gospodarczym kraju albo życiu i zdrowiu osób, bądź przeciwko stosunkom majątkowym osób, instytucji i podmiotów gospodarczych oraz bezpieczeństwu publicznemu, w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności i dezorganizacji życia publicznego, bądź zdeorganizowania pracy instytucji i zakładów w celu pozbawienia życia lub zdrowia.
 - 2) **Contact Center UNIQA** - jednostka organizacyjna UNIQA TU S.A. przyjmująca telefonicznie zgłoszenia szkód. Całodobowy telefon kontaktowy Contact Center UNIQA podany jest na polisie potwierdzającej zawarcie umowy ubezpieczenia.
 - 3) **Deszcz nawalny** - opad potwierdzony przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, o współczynniku natężenia co najmniej 4 według stosowanej przez niego skali; w uzasadnionych przypadkach i/lub w braku możliwości uzyskania opinii IMiGW ubezpieczyciel może stwierdzić fakt wystąpienia deszczu nawalnego na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ubezpieczenia lub bezpośrednio w sąsiedztwie.
 - 4) **Dopuszczalna masa całkowita (DMC)** - największa, określona właściwymi warunkami technicznymi masa pojazdu obciążonego osobami i ładunkiem, dopuszczalnego do poruszania się po drodze.
 - 5) **Franszyza integralna** - określona w OWU kwota, do której UNIQA TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku zdarzeń ubezpieczeniowych.

- 6) **Grad** - opad atmosferyczny w postaci bryłek lodu.
- 7) **Gwarancja sumy ubezpieczenia** - suma ubezpieczenia pojazdu z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia, obowiązująca przez cały okres umowy ubezpieczenia w niezmienionej wysokości, stanowiąca podstawę do ustalenia odszkodowania w przypadku szkody całkowitej lub kradzieży pojazdu w okresie ubezpieczenia.
- 8) **Huragan** - wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s, którego działanie wyrządziło masowe szkody (pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu).
- 9) **Jazda próbna** - posługiwanie się pojazdem w ruchu drogowym, polegające na eksploatowaniu pojazdu w ramach badań i prób prowadzonych przez przedsiębiorstwa produkujące pojazdy, ich części lub elementy ich wyposażenia, a także przez prowadzące takie badania placówki naukowo-badawcze.
- 10) **Kolizja z drogą** - zdarzenie na drodze polegające na uderzeniu lub najechaniu kołem ubezpieczonego pojazdu na dziurę lub inny ubytek w jezdni, którego nie dało się zauważyć lub ominąć.
- 11) **Kradzież** - zabór pojazdu, jego części lub wyposażenia zabezpieczonego zgodnie z wymogami określonymi w niniejszych OWU, rozumiany, jako działania sprawcy wyczerpujące znamiona czynów karalnych (pojęcie to nie obejmuje przywłaszczenia oraz przypadku, gdy sprawca wszedł w posiadanie klucza lub urządzeń służących do otwarcia i uruchomienia pojazdu za wiedzą lub wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego lub osoby upoważnionej do kierowania pojazdem).
- 12) **Lawina** - gwałtowne osuwanie się po stromym zboczu leżącego na jego powierzchni materiału, np. śniegu, błota, kamieni.
- 13) **Miejsce strzeżone**:
 - a) garaż zamknięty, na co najmniej jeden zamek atestowany, klódkę atestowaną lub automatyczną bramę garażową zdalnie sterowaną,
 - b) miejsce trwale ogrodzone, pozostające pod stałym dozorem osób profesjonalnie zajmujących się ochroną mienia,
 - c) teren trwale ogrodzony, zamknięty, dozorowany w godzinach nocnych.
- 14) **Odszkodowanie** - kwota należna właścicielowi pojazdu, stanowiąca naprawienie powstałej szkody w pieniądzu, z wyłączeniem utraconych korzyści, ustalona na podstawie niniejszych warunków, nie wyższa jednak niż wskazana w umowie ubezpieczenia:
 - a) suma ubezpieczenia w odniesieniu do szkody powstałej w pojeździe, z zastrzeżeniem §8 ust. 37,
 - b) suma ubezpieczenia wyposażenia dodatkowego w odniesieniu do tego wyposażenia,
 - c) suma ubezpieczenia opon i felg w pojeździe (AutoKolo) w odniesieniu do szkód powstałych w tym przedmiocie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem §14 ust. 5.
- 15) **Okres eksploatacji pojazdu** - różnica pomiędzy datą początkową ochrony ubezpieczeniowej a datą pierwszej rejestracji pojazdu. W przypadku pojazdów sprowadzonych z zagranicy liczy się data pierwszej rejestracji za granicą. Jeżeli data pierwszej rejestracji pojazdu nie jest znana lub pierwsza rejestracja nastąpiła po roku, w którym wyprodukowano pojazd, to okres eksploatacji liczony jest od dnia 31 maja roku produkcji pojazdu.
- 16) **Osoba upoważniona do kierowania pojazdem** - osoba, która za zgodą i wiedzą Ubezpieczonego weszła w posiadanie kluczyka lub sterownika, służącego do otwarcia lub uruchomienia pojazdu.
- 17) **Osuwanie się ziemi** - ruch ziemi na stokach niespowodowany działalnością ludzką.
- 18) **Pojazd fabrycznie nowy** - pojazd nowy, bez uszkodzeń, zakupiony bezpośrednio w sieci autoryzowanych dealerów samochodowych, potwierdzony fakturą zakupu, którego właściciele w chwili zawierania umowy ubezpieczenia jest pierwszym nabywcą.
- 19) **Pojazd używany jako rekwizyt** - pojazd wykorzystywany w przedstawieniu teatralnym, w telewizji lub w filmie.
- 20) **Pojazd wykorzystywany do celów specjalnych** - pojazd używany w celu zarobkowego wynajmowania i wypożyczenia pojazdu (np. rent a car); pojazd używany jako rekwizyt; pojazd wykorzystywany do jazd próbnych, testowych, badawczych, doświadczalnych; pojazd uczestniczący w rajdach, konkursach, próbach i treningach; pojazd wykorzystywany do nauki jazdy; pojazd wykorzystywany do przewozu przesyłek kurierskich i ekspresowych; pojazd używany do odpłatnego przewozu osób, w tym pojazd typu TAXI.
- 21) **Powódź** - zalanie terenów w następstwie podniesienia się stanu wody w korytach wód płynących lub zbiornikach wód stojących na skutek opadów: atmosferycznych, topnienia śniegu i lodu, zatorów lodowych oraz spływu wód po stokach, zboczach górskich i falistych lub podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych.
- 22) **Pożar** - działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał samoistnie bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile.

- 23) **Przywłaszczenie** - rozporządzanie cudzym mieniem jak własnym, gdy to mienie wcześniej legalnie znalazło się we władaniu osoby rozporządzającej tym mieniem.
- 24) **Rabunek (rozboj)** - zabór pojazdu lub jego wyposażenia przy użyciu przemocy fizycznej wobec Ubezpieczonego, bądź wobec osoby upoważnionej do kierowania pojazdem, albo groźby natychmiastowego użycia przemocy lub doprowadzeniem tych osób do nieprzytomności lub bezbronności.
- 25) **Suma ubezpieczenia** - kwota ustalona w umowie ubezpieczenia, stanowiąca górną granicę odpowiedzialności UNIQA TU S.A. Suma ubezpieczenia może odpowiadać wartości brutto (z uwzględnieniem podatku VAT) lub netto (jeżeli ubezpieczonemu przysługuje prawo do odliczenia w całości lub w części podatku VAT naliczonego przy nabyciu pojazdu).
- 26) **Szkoda** - strata majątkowa powstała w wyniku zdarzeń określonych w umowie ubezpieczenia (uszkodzenia, zniszczenia lub utraty określonego w umowie przedmiotu ubezpieczenia).
- 27) **Szkoda całkowita** - utrata pojazdu lub uszkodzenie pojazdu w takim stopniu, że przywrócenia jego pełnej sprawności i bezpiecznego użytkowania nie jest możliwe z technicznego punktu widzenia lub uszkodzenie pojazdu w takim stopniu, że koszt jego naprawy (koszt brutto - z uwzględnieniem podatku VAT) przekracza 70% wartości rynkowej pojazdu z dnia zaistnienia szkody.
- 28) **Szkoda częściowa** - uszkodzenie pojazdu niestanowiące szkody całkowitej.
- 29) **Szkoda eksploatacyjna** - szkoda powstała w wyniku zużycia, korozji, utlenienia lub zawilgocenia pojazdu, jego części lub jego wyposażenia.
- 30) **Trąba powietrzna** - gwałtowny wir powietrza w postaci leja (o średnicy od kilku do kilkuset metrów) skierowanego ku górze, który sięga od chmury burzowej do powierzchni gruntu lub wody. Unosi z powierzchni gruntu pył, piasek i napotkane przedmioty. Towarzyszy jej intensywny opad.
- 31) **Trzęsienie ziemi** - naturalny, krótki i gwałtowny wstrząs (lub ich seria) gruntu, powstały pod powierzchnią Ziemi i rozchodzący się w postaci fal sejsmicznych od ośrodka - znajdującego się na powierzchni, gdzie drgania są najsilniejsze.
- 32) **Ubezpieczający** - osoba zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do opłacenia składki ubezpieczeniowej.
- 33) **Ubezpieczony** - właściciel pojazdu, na rzecz którego została zawarta umowa ubezpieczenia.
- 34) **Uderzenie pioruna** - gwałtowne odprowadzenie ładunku elektrycznego z atmosfery do ziemi bezpośrednio przez ubezpieczony obiekt.
- 35) **Udział własny** - określona w umowie ubezpieczenia część ustalonego odszkodowania, którą Ubezpieczony ponosi we własnym zakresie.
- 36) **Wartość rynkowa pojazdu** - wartość pojazdu ustalona na podstawie notowań rynkowych wartości danej marki, typu i roku produkcji, zawartych w katalogu cen pojazdów (np. Eurotax, Info Ekspert), z uwzględnieniem jego wyposażenia, przebiegu eksploatacyjnego i stanu technicznego. W przypadku braku notowań rynkowych danego pojazdu, wartość pojazdu ustala UNIQA TU S.A. w uzgodnieniu z ubezpieczonym metodą wyceny indywidualnej, w tym wyceny dokonanej przez rzeczoznawcę.
- 37) **Wybuch** - gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów, pary lub cieczy wywołane ich właściwością rozprzestrzeniania się (eksplozja); w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych podobnych zbiorników, warunkiem uznania szkody za spowodowaną wybuchem jest, aby ściany tych urządzeń uległy rozdzieleniu w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy, nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego przez ciśnienie zewnętrzne.
- 38) **Wypadek drogowy** - zdarzenie mające związek z ruchem pojazdów, w wyniku którego nastąpiła śmierć lub uszkodzenia ciała osoby lub osób.
- 39) **Wyposażenie dodatkowe** - sprzęt i urządzenia na stałe zamontowane w pojeździe, których demontaż wymaga użycia narzędzi lub przyrządów, nie będące fabrycznym, standardowym wyposażeniem w danym modelu pojazdu, takie jak:
- sprzęt audio, audiowizualny, łączności radiotelefonicznej wraz z głośnikami i antenami,
 - napisy reklamowe, firmowe oraz reklamy umieszczone na pojazdach,
 - inne urządzenia nie stanowiące seryjnego wyposażenia fabrycznego w danym modelu, np. instalacja gazowa, foteliki dziecięce.
- Do wyposażenia dodatkowego nie zalicza się w szczególności: wyposażenia campingowego, części zamiennych, sprzętu fotograficznego, sprzętu gospodarstwa domowego, odzieży, telefonu komórkowego, bagażu podręcznego, nośników dźwięku i danych każdego rodzaju (np. komputer przenośny), narzędzi (poza narzędziami stanowiącymi podstawowe wyposażenie pojazdu samochodowego).
- 40) **Wyposażenie podstawowe** - fabrycznie, seryjnie zamontowany sprzęt oraz urządzenia służące do utrzymania i używania pojazdu zgodnie z jego przeznaczeniem, służące bezpieczeństwu jazdy, przewidziane przepisami Ustawy Prawo o ruchu drogowym (np. foteliki dziecięce), służące zabezpieczeniu przed kradzieżą, jak również inne, typowe dla danego modelu pojazdu (np. instalacja gazowa lub hybrydowa, sprzęt audiofoniczny, radio).
- 41) **Wznowienie umowy** - zawarcie w UNIQA TU S.A. umowy ubezpieczenia stanowiącej kontynuację ochrony ubezpieczeniowej wcześniej udzielanej przez UNIQA, bez dnia przerwy.
- 42) **Zagraniczny przedstawiciel UNIQA TU S.A.** - jednostka terenowa UNIQA TU S.A. lub inny przedstawiciel UNIQA TU S.A. posiadający uprawnienia do reprezentowania UNIQA TU S.A. poza granicami RP.
- 43) **Zatopienie pojazdu** - przepływ przez pojazd cieczy na skutek częściowego lub całkowitego zanurzenia się pojazdu w zbiornikach wód stojących lub płynących.
- 44) **Zapadanie się ziemi** - nagłe obniżenie się terenu z powodu zaważenia się podziemnych, pustych przestrzeni w gruncie, które powstały wskutek procesów naturalnych, a nie w następstwie jakiegokolwiek działania człowieka.

§ 2

W jakim zakresie może być zawarte ubezpieczenie?

- W zależności od wyboru dokonanego przez Ubezpieczającego, umowa ubezpieczenia może być zawarta w zakresie ograniczonym lub w zakresie pełnym (tzw. all risk).
- W zakresie ograniczonym ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe w ubezpieczonym pojeździe wskutek jak i w następstwie działania:
 - deszczu nawalnego,
 - gradu,
 - huraganu,
 - lawiny,
 - osuwania się i zapadania ziemi,
 - powodzi,
 - pożaru,
 - trąby powietrznej,
 - trzęsienia ziemi,
 - uderzenia pioruna,
 - zatonienia pojazdu,
 - innych sił przyrody, niż wymienione w punktach 1 do 11 powyżej.
- Za opłatą dodatkowej składki, z zastrzeżeniem § 3, zakres ograniczony może zostać rozszerzony o objęcie ochroną ubezpieczeniową szkód powstałych w wyniku kradzieży pojazdu oraz rabunku (rozboju).
- W zakresie pełnym, ochroną ubezpieczeniową objęte są wszelkie szkody polegające na utracie, zniszczeniu, uszkodzeniu przedmiotu ubezpieczenia powstałe w wyniku zdarzeń zaistniałych w okresie ubezpieczenia (w tym również kradzieży i rabunku) wchodzące w zakres umowy ubezpieczenia zgodnie z postanowieniami OWU, z zastrzeżeniem § 3.
- Bez względu na zakres ubezpieczenia, UNIQA TU S.A. odpowiada w granicach sumy ubezpieczenia za szkody polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu ubezpieczonych przedmiotów w czasie akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami objętymi ochroną ubezpieczeniową.
- Za opłatą dodatkowej składki, przy zawarciu umowy ubezpieczenia w zakresie pełnym, istnieje możliwość objęcia ochroną ubezpieczeniową na zasadach określonych w ust. 8 szkód polegających na:
 - zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie fotelika dziecięcego w związku ze szkodą w pojeździe lub w następstwie kradzieży pojazdu, w którym znajdował się fotelik,
 - zniszczeniu zamków w pojeździe, uszkodzonych w wyniku usiłowania kradzieży pojazdu lub włamania do pojazdu albo w przypadku utraty kluczyków do pojazdu,
 - uszkodzeniu opony i felgi w ubezpieczonym pojeździe (AutoKolo), z zastrzeżeniem ust. 7.
- Ubezpieczenie opon i felg w pojeździe (AutoKolo) obejmuje ochroną ubezpieczeniową jedno zdarzenie polegające na uszkodzeniu opony i felgi lub felgi, w skutek kolizji z drogą.
- W przypadku szkód powstałych w wyniku zdarzeń ubezpieczeniowych objętych ochroną na zasadzie określonej w ust. 6, nie ma zastosowania:
 - wyłączenie odpowiedzialności określone w § 3 ust. 1,
 - potrącenie o zużycie eksploatacyjne, określone w § 8 ust. 27.
 - utrata niżek za bezszkodowość określona w § 15 ust. 10 i 11.

§ 3

Jakie zdarzenia są wyłączone z ochrony ubezpieczeniowej?

- Bez względu na uzgodniony w umowie ubezpieczenia zakres ubezpieczenia UNIQA TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w ubezpieczonym pojeździe:
 - których wartość nie przekracza 400 zł (franszyza integralna), chyba że umówiono się inaczej,

- 2) wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczonego,
 - 3) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - 4) podczas kierowania pojazdem przez Ubezpieczonego lub osobę upoważnioną do kierowania pojazdem:
 - a) w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości, po użyciu narkotyków lub innych środków odurzających, o ile miało to wpływ na zaistnienie lub rozmiar szkody,
 - b) bez uprawnień do kierowania tym pojazdem, w tym bez ważnego prawa jazdy i innych dokumentów wymaganych przepisami kraju zajścia wypadku, o ile miało to wpływ na powstanie zdarzenia wywołującego szkodę,
 - 5) w czasie ruchu pojazdu, gdy nie posiadał on ważnego badania technicznego, nie był zarejestrowany bądź nie był dopuszczony do ruchu lub był niesprawny technicznie, o ile miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody, a w odniesieniu do tego pojazdu istniał wymóg dokonywania okresowych badań technicznych oraz wymóg rejestracji,
 - 6) powstałe wskutek kradzieży pojazdu, wyposażenia, wyposażenia dodatkowego lub jego części, jeżeli:
 - a) w chwili kradzieży pojazd nie był zabezpieczony w sposób przewidziany w jego konstrukcji i zgodnie z § 6,
 - b) w chwili kradzieży pojazd nie posiadał wymaganych przez UNIQA TU S.A. urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą, od zainstalowania których UNIQA TU S.A. uzależniła ochronę ubezpieczeniową, podanych do wiadomości Ubezpieczonego przy zawieraniu umowy ubezpieczenia,
 - c) w chwili kradzieży którejkolwiek z zamontowanych urządzeń zabezpieczających pojazd przed kradzieżą było niezłączone, o ile prawidłowe działanie urządzenia wymagało jego wcześniejszego uruchomienia,
 - d) nie zabezpieczono z należytą starannością, poza pojazdem, kluczyków lub dokumentów pojazdu, lub urządzeń zabezpieczających pojazd przed kradzieżą, o ile miało to wpływ na powstanie szkody,
 - 7) który został uprzednio skradziony, a UNIQA TU S.A. nie ponosiłaby odpowiedzialności z tytułu kradzieży pojazdu.
 - 8) polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu ogumienia, chyba, że powstały jednocześnie z uszkodzeniem lub zniszczeniem innych części pojazdu (np. felgi), objętych ubezpieczeniem,
 - 9) wynikłe z pożaru pojazdu, jego wyposażenia podstawowego lub dodatkowego będącego następstwem nieprawidłowego zamontowania lub eksploatacji instalacji gazowej,
 - 10) szkody eksploatacyjne lub powstałe w związku z wadliwym wykonaniem pojazdu albo jego wadliwą naprawą,
 - 11) wyrządzone przez zwierzęta znajdujące się wewnątrz pojazdu,
 - 12) powstałe wskutek działań wojennych, strajków, zamieszek, rozruchów, aktów terrorystycznych, a także w pojazdach czynnie uczestniczących w akcjach protestacyjnych, blokadach dróg,
 - 13) powstałe w czasie używania pojazdów w związku z obowiązkowymi świadczeniami na rzecz wojska, policji lub innych podmiotów,
 - 14) polegające na utracie pojazdu wskutek przywłaszczenia,
 - 15) spowodowane podczas wyścigów, konkursów i treningów do tych jazd, o ile we wniosku o ubezpieczenie nie wskazano, że pojazd będzie używany w tym celu,
 - 16) powstałe wskutek eksploatacji pojazdu niezgodnie z przeznaczeniem lub normami określonymi przez producenta pojazdu,
 - 17) powstałe wskutek niewłaściwego załadowania, zabezpieczenia i przewożenia ładunku w pojeździe,
 - 18) powstałe wskutek uszkodzenia silnika w wyniku zassania do niego wody,
 - 19) podczas używania pojazdu jako narzędzia przestępstwa przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub inną osobę upoważnioną do kierowania pojazdem, o ile miało to wpływ na zaistnienie lub rozmiar szkody.
2. Pojazdy wykorzystywane do celów specjalnych mogą być objęte ubezpieczeniem po opłaceniu dodatkowej składki.

Rozdział II

Ubezpieczenie mienia

§ 4

Jakie są warianty ubezpieczenia?

1. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w wariantcie warsztatowym lub kosztorysowym.
2. O wyborze wariantu decyduje Ubezpieczający przy zawarciu umowy ubezpieczenia.
3. Wybór wariantu ubezpieczenia wpływa na wysokość należnej składki ubezpieczeniowej i decyduje o sposobie ustalania odszkodowania w przypadku szkody częściowej.
4. W wariantcie warsztatowym odszkodowanie ustala się zgodnie z zasadami określonymi w § 8 ust. 5 do 10.

5. W wariantcie kosztorysowym odszkodowanie ustala się zgodnie z zasadami określonymi w § 8 ust. 11 do 12.

§ 5

Gdzie działa ubezpieczenie?

1. Ubezpieczenie obejmuje szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw położonych w Europie, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej i nie opłacono dodatkowej składki, na terytorium Rosji, Białorusi, Ukrainy ubezpieczeniem nie są objęte szkody powstałe w wyniku: pożaru, wybuchu, działania czynnika termicznego lub chemicznego pochodzącego z wewnątrz lub zewnątrz pojazdu, kradzieży pojazdu, rabunku (rozboju) oraz kradzieży jego wyposażenia podstawowego lub dodatkowego.

§ 6

Jakie zabezpieczenia powinny być stosowane?

1. W przypadku ubezpieczenia pojazdu osobowego obejmującego ryzyko kradzieży, warunkiem zawarcia ubezpieczenia jest wyposażenie pojazdu w prawidłowo działające i aktywne urządzenie zabezpieczające przed kradzieżą, zgodnie z następującymi zasadami:
 - 1) wartość pojazdu od 10.000 zł do 70.000 zł - jedno zabezpieczenie,
 - 2) wartość pojazdu od 70.001 zł do 250.000 zł - dwa zabezpieczenia,
 - 3) wartość pojazdu powyżej 250.000 zł - trzy zabezpieczenia (w tym jednym z nich musi być zamontowana w pojeździe mechaniczna blokada skrzyni biegów lub czynny i aktywny system lokalizacji i odnajdowania pojazdu np. GPS), z zastrzeżeniem ust. 2
2. W przypadku pojazdów osobowych o wartości powyżej 250 000 zł, za wystarczające uznaje się dwa zabezpieczenia, jeśli jednym z zabezpieczeń jest prawidłowo działający i aktywny system lokalizacji i odnajdowania pojazdu np. GPS.
3. W przypadku ubezpieczenia obejmującego ryzyko kradzieży samochodu ciężarowego do 3,5 ton DMC (dopuszczalnej masy całkowitej), jeżeli wartość pojazdu przekracza 10.000 zł, warunkiem zawarcia ubezpieczenia jest wyposażenie pojazdu w co najmniej jedno prawidłowo działające i aktywne urządzenie zabezpieczające.
4. Za urządzenie zabezpieczające pojazd przed kradzieżą należy rozumieć samodzielny, niezależny, mechaniczny lub elektroniczny system zabezpieczania przeciwkradzieżowego, np. autoalarm, zamontowaną w pojeździe mechaniczną blokadę skrzyni biegów, immobiliser, czynny i aktywny system lokalizacji i odnajdowania pojazdu (np. GPS), zamontowane w pojeździe fabrycznie lub przez autoryzowaną stację obsługi, posiadającą autoryzację (licencję) producenta danego zabezpieczenia do montażu lub serwisowania zabezpieczeń antykradzieżowych.
5. W przypadku zabezpieczeń montowanych przez autoryzowaną stację wymagane jest potwierdzenie faktu zamontowania urządzenia lub jego sprawności stosownym certyfikatem.

Rozdział III

Wystąpienie szkody

§ 7

Co należy zrobić po wystąpieniu szkody?

1. W przypadku wystąpienia szkody na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Ubezpieczony, Ubezpieczający lub osoba upoważniona do kierowania pojazdem obowiązana jest:
 - 1) niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni roboczych od daty powstania szkody lub uzyskania o niej informacji do zgłoszenia zdarzenia do Contact Center UNIQA TU S.A. pod numerem telefonu: **0801 597 597** lub **42 66 66 500**. Oprócz telefonicznej obsługi przez Contact Center UNIQA TU S.A. możliwe jest również zgłoszenie szkody za pośrednictwem strony internetowej www.uniqa.pl, poczty lub faxu,
 - 2) niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni roboczych od daty powzięcia wiadomości o kradzieży pojazdu, złożyć w UNIQA TU S.A. dowód rejestracyjny, kartę pojazdu (o ile była wydana na ten pojazd), oraz wszystkie komplety kluczyków i sterowników służących do otwarcia lub uruchomienia pojazdu oraz urządzeń zabezpieczających pojazd przed kradzieżą, w ilości wskazanej we wniosku o ubezpieczenie,
 - 3) powiadomić policję:
 - a) w przypadku podejrzenia, że popełnione zostało przestępstwo, którego następstwem jest lub może być szkoda,
 - b) w przypadku uczestnictwa w wypadku drogowym lub gdy osoby doznały obrażeń ciała,
 - c) niezwłocznie, nie później niż w ciągu 12 godzin od chwili powzięcia wiadomości o kradzieży, rabunku (rozboju) pojazdu lub jego wyposażenia,

- 4) podjąć odpowiednie działania, przewidziane przepisami Ustawy Prawo o ruchu drogowym, w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu w miejscu kolizji lub wypadku,
 - 5) nie zmieniać bez zgody UNIQA TU S.A. stanu faktycznego będącego następstwem zdarzenia, które było przyczyną powstania szkody do czasu dokonania oględzin pojazdu przez rzeczoznawcę UNIQA TU S.A., chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia lub zmniejszenia rozmiaru szkody. UNIQA TU S.A. nie może powołać się na ten zakaz, jeżeli nie przystąpiło do oględzin uszkodzeń w ciągu 7 dni roboczych od daty otrzymania zawiadomienia o powstaniu szkody,
 - 6) przedstawić dowody na okoliczność zaistnienia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego umową ubezpieczenia,
 - 7) umożliwić UNIQA TU S.A. dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody i jej wysokości oraz udzielić UNIQA TU S.A. niezbędnych wyjaśnień w tym zakresie,
 - 8) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
2. W przypadku wystąpienia szkody poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, Ubezpieczający, Ubezpieczony lub osoba upoważniona do kierowania pojazdem obowiązana jest:
 - 1) niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni roboczych od daty powstania szkody lub uzyskania o niej informacji, do zgłoszenia zdarzenia do Contact Center UNIQA TU S.A. pod numerem telefonu: **0801 597 597** lub **42 66 66 500**. Oprócz telefonicznej obsługi przez Contact Center UNIQA TU S.A., możliwe jest również zgłoszenie szkody za pośrednictwem strony internetowej www.uniqa.pl, poczty lub faxu,
 - 2) nie dokonywać w uszkodzonym pojeździe żadnych zmian i napraw nieuzasadnionych koniecznością kontynuowania bezpiecznej jazdy i nie oddawać go do naprawy bez uprzedniej zgody UNIQA TU S.A. lub jej przedstawiciela, chyba że koszt naprawy pojazdu nie przekracza 1.000 (jeden tysiąc) euro lub równoważność tej kwoty w innej walucie,
 - 3) stosować się do zapisów określonych w ust. 1 pkt. 6 do 8.

§ 8

Jakie odszkodowanie przysługuje za szkody?

Informacje Ogólne

1. Górną granicę odpowiedzialności UNIQA TU S.A. za szkodę objętą ubezpieczeniem stanowi wartość przedmiotu ubezpieczenia, ustalona według stanu z dnia powstania szkody i według cen z dnia ustalania odszkodowania, jednak nie więcej niż suma ubezpieczenia lub odpowiedni limit odpowiedzialności, określony w umowie ubezpieczenia.
2. W przypadku określenia sumy ubezpieczenia w kwocie netto, ustalenie rozmiaru szkody oraz wysokość odszkodowania, w tym również zwrot kosztów, o których mowa w § 10, dokonywane są bez uwzględnienia podatku VAT.
3. W zależności od wariantu przyjętego w umowie ubezpieczenia, ustalenie odszkodowania następuje w wariantcie warsztatowym lub kosztorysowym, z zastrzeżeniem postanowień ust. 2.
4. Wypłacane odszkodowanie pomniejsza się o udział własny w szkodzie, określony w § 9, chyba że w umowie ubezpieczenia umówiono się inaczej.

Odszkodowanie w wariantcie warsztatowym

5. W wariantcie warsztatowym, ustalenie rozmiaru szkody oraz wysokość odszkodowania w szkodzie częściowej następuje po przedłożeniu rachunków lub faktur VAT dokumentujących naprawę pojazdu, z uwzględnieniem uszkodzeń pozostających w związku przyczynowym ze zdarzeniem, za które UNIQA ponosi odpowiedzialność, na podstawie uprzednio uzgodnionego z UNIQA TU S.A. sposobu oraz kosztu naprawy pojazdu.
6. Wysokość należnego odszkodowania w szkodzie częściowej ustalana jest w oparciu o:
 - a) normy czasowe producenta pojazdu ujęte w systemie Audatex lub Eurotax,
 - b) średnią stawkę za roboczogodzinę, ustaloną dla warsztatu naprawczego, w którym dokonywana jest naprawa; w przypadku braku ustalonej stawki dla danego rodzaju warsztatu przyjmuje się na podstawie średnich cen usług obowiązujących na danym terenie,
 - c) cen części i materiałów producenta pojazdu ujęte w systemie Audatex lub Eurotax, jednak nie więcej niż średnie ceny zalecane przez producenta pojazdu lub oficjalnego importera do stosowania przez ich sieć serwisową, z zastrzeżeniem ust. 7.
7. W przypadku braku wykupienia amortyzacji części zamiennych w pojeździe, ceny części uwzględniają pomniejszenie o amortyzację, wg zasad określonych w ust. 27 do 30.
8. W razie udokumentowania naprawy pojazdu rachunkami bez uprzedniego uzgodnienia z UNIQA TU S.A. sposobu i kosztów naprawy, ustalenie odszkodowania następuje w oparciu o zasady określone w ust. 6.

4

9. Pomimo zadeklarowania przez Ubezpieczającego w umowie ubezpieczenia wariantu warsztatowego, UNIQA TU S.A. na wniosek Ubezpieczonego może przeprowadzić likwidację szkody w oparciu o wycenę sporządzoną w wariantcie kosztorysowym.
10. W przypadku nie przedstawienia przez Ubezpieczonego, który zawarł umowę w wariantcie warsztatowym, rachunków lub faktur za naprawę pojazdu, UNIQA TU S.A. ustali wysokość odszkodowania na podstawie zasad określonych w ust. 11 do 12.

Odszkodowanie w wariantcie kosztorysowym

11. W wariantcie kosztorysowym, ustalenie rozmiaru szkody oraz wysokość odszkodowania w szkodzie częściowej następuje na podstawie wyceny sporządzonej przez UNIQA TU S.A. w oparciu o zasady zawarte w systemie Audatex lub Eurotax.
12. W wariantcie kosztorysowym, odszkodowanie ustala się w oparciu o:
 - a) normy czasowe producenta pojazdu ujęte w systemie Audatex lub Eurotax,
 - b) średnią stawkę za roboczogodzinę, wg cen usług obowiązujących na danym terenie,
 - c) cen części i materiałów producenta pojazdu ujęte w systemie Audatex lub Eurotax, jednak nie więcej niż średnie ceny zalecane przez producenta pojazdu lub oficjalnego importera do stosowania przez ich sieć serwisową, z zastrzeżeniem ust. 7.

Szkoda całkowita

13. W przypadku szkody całkowitej w pojeździe lub wyposażeniu dodatkowym, odszkodowanie ustala się w kwocie równej:
 - a) wartości rynkowej pojazdu z dnia szkody, jednak nie większej niż suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia, z uwzględnieniem postanowień określonych w § 8 ust. 37 w przypadku utraty pojazdu,
 - b) wartości rynkowej pojazdu z dnia szkody, jednak nie większej niż suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia, z uwzględnieniem postanowień określonych w § 8 ust. 37, pomniejszona o wartość rynkową pozostałości (nieuszkodzonych elementów lub zespołów pojazdu), w innych przypadkach, niż utrata pojazdu.
14. Wartość pozostałości ustalana jest indywidualnie z uwzględnieniem rozmiaru uszkodzeń, stopnia zużycia eksploatacyjnego ubezpieczonego pojazdu według zasad zawartych w systemie Eurotax lub Audatex.
15. UNIQA TU S.A. na wniosek Ubezpieczonego może udzielić pomocy w zagospodarowaniu pozostałości pojazdu po szkodzie, w szczególności poprzez wystawienie pozostałości po szkodzie na aukcji internetowej. W przypadku wystawienia pozostałości po szkodzie na aukcji internetowej, wysokość pozostałości ustalana jest według najwyższej oferty aukcyjnej.
16. W przypadku wykupienia Gwarancji Sumy Ubezpieczenia (GSU), odszkodowanie za szkodę całkowitą powstałą w wyniku kradzieży pojazdu odpowiada gwarantowanej sumie ubezpieczenia, natomiast w przypadku szkody całkowitej powstałe z innych przyczyn niż kradzież pojazdu odszkodowanie odpowiada kwocie stanowiącej różnicę pomiędzy gwarantowaną sumą ubezpieczenia a wartością pozostałości po szkodzie.

17. W przypadku przejęcia na własność uszkodzonego pojazdu przez UNIQA TU S.A., odszkodowanie ustala się w kwocie równej wartości pojazdu, jednak nie większej niż suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia, z uwzględnieniem postanowień określonych w § 8 ust. 37.
18. W przypadku kradzieży lub uszkodzenia wyposażenia dodatkowego stosuje się powyższe zasady ustalania odszkodowania.
19. W przypadku kradzieży pojazdu, odszkodowanie jest wypłacane wyłącznie po przeniesieniu prawa własności samochodu na UNIQA TU S.A. a także po dostarczeniu decyzji o wyrejestrowaniu pojazdu.
20. Jeżeli skradziony pojazd został odzyskany po wypłacie odszkodowania, UNIQA TU S.A. może przenieść prawo własności pojazdu na poszkodowanego na wzajemnie uzgodnionych warunkach.

Szkody powstałe poza granicami RP

21. W przypadku szkody częściowej powstałej za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, w zależności od uzgodnień dokonanych z UNIQA, likwidacja szkody może polegać na:
 - a) przeprowadzeniu naprawy pojazdu na miejscu zdarzenia, jeżeli koszt naprawy nie przekracza 1.000 (jeden tysiąc) euro,
 - b) przeprowadzeniu naprawy w kraju, z zastrzeżeniem ust. 3,
22. W przypadku szkody całkowitej powstałej za granicą, rozliczenie odbywa się na zasadach obowiązujących jak dla szkód powstałych na terytorium RP.

23. Jeżeli uszkodzony za granicą Rzeczypospolitej Polskiej pojazd wymaga naprawy, której koszt przekracza 1.000 (jeden tysiąc) euro, naprawa na koszt UNIQA TU S.A. może być wykonana wyłącznie za zgodą UNIQA TU S.A.
24. Jeżeli koszt naprawy pojazdu poniesiony został bezpośrednio przez właściciela lub osobę upoważnioną do kierowania pojazdem, wypłata odszkodowania następuje w kraju wg średniego kursu NBP z dnia ustalenia odszkodowania.
25. Jeżeli w związku ze szkodą objętą ubezpieczeniem właściciel pojazdu lub osoba upoważniona do kierowania pojazdem poniosła wydatki w walucie obcej, odszkodowanie ustalane jest w złotych polskich według średniego kursu walut, opublikowanego przez NBP w dniu ustalenia odszkodowania.
26. Odszkodowanie jest wypłacane w złotych polskich.

Ograniczenia odszkodowania

27. Jeżeli nie umówiono się inaczej i nie opłacono zwwyżki składki, odszkodowanie za części zamienne zakwalifikowane do wymiany pomniejsza się o zużycie eksploatacyjne, przy czym wykupienie amortyzacji jest możliwe wyłącznie w pojazdach, których okres eksploatacji nie przekracza 13 roku.
28. Wysokość stawki pomniejszającej o zużycie eksploatacyjne wynosi 5% za każdy rok eksploatacji pojazdu powyżej 1 roku eksploatacji, lecz nie więcej niż 60%, z zastrzeżeniem ust. 29 i ust. 30.
29. Nie uwzględnia się stopnia zużycia eksploatacyjnego w odniesieniu do: poduszek powietrznych, pasów bezpieczeństwa, napinaczy do pasów bezpieczeństwa i sterowników do tych urządzeń.
30. W pojazdach osobowych do 5 roku eksploatacji nie stosuje się pomniejszenia o zużycie eksploatacyjne części.
31. Przy ustalaniu odszkodowania za szkodę w ogumieniu, akumulatorze uwzględnia się ich faktyczny stopień zużycia eksploatacyjnego.
32. Jeżeli nie umówiono się inaczej, a wartość rynkowa pojazdu lub wyposażenia dodatkowego ustalona w dniu zawierania umowy ubezpieczenia jest wyższa od sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia o ponad 15%, wyliczone odszkodowanie wypłacane jest w proporcjonalnej wysokości, w jakiej pozostaje suma ubezpieczenia do wartości rynkowej pojazdu.
33. Przy ustalaniu odszkodowania nie uwzględnia się kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą a także kosztów związanych z brakiem możliwości czasowej eksploatacji pojazdu, kosztów przechowywania i zabezpieczenia pojazdu, kosztów paliwa oraz kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego.
34. Przy ustalaniu odszkodowania nie uwzględnia się wartości kolekcjonerskiej, naukowej, zabytkowej i emocjonalnej pojazdu.
35. Jeżeli ubezpieczony w UNIQA TU S.A. pojazd i jego wyposażenie w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej Ubezpieczycieli na sumy ubezpieczenia, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między Ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia,
36. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 35 uzgodniono, że suma wypłacona przez Ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody Ubezpieczający może żądać tylko od tego Ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między Ubezpieczycielami należy przyjąć, że w tym ubezpieczeniu suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.
37. Suma ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia zostaje pomniejszona o kwoty wypłaconych odszkodowań, chyba że umowę ubezpieczenia zawarto w zakresie pełnym (all risk).

§ 9

Jak ustala się udział własny w szkodzie?

1. Jeżeli w umowie ubezpieczenia nie umówiono się inaczej, z ustalonego odszkodowania UNIQA TU S.A. potrąca udział własny w wysokości:
 - 1) 10% odszkodowania w przypadku kradzieży (zaboru) pojazdu, jeżeli kradzież zaistniała z miejsc niestrzeżonych,
 - 2) 10% odszkodowania (łącznie z kosztami określonymi w § 10) w przypadku innych szkód - w przypadku pierwszej i każdej następnej szkody w danym okresie ubezpieczenia, jednak nie mniej niż 400 zł.

ętej szkody w danym okresie ubezpieczenia, jednak nie mniej niż 400 zł.

2. Jeżeli w umowie ubezpieczenia ustalono udział własny w wysokości odmiennej niż w ust. 1, odszkodowanie pomniejszane jest o jego wartość określoną w umowie ubezpieczenia. Ustalony udział własny odnosi się do każdej szkody, jaka wystąpiła w okresie ubezpieczenia.

§ 10

Jakie dodatkowe koszty związane z likwidacją szkody podlegają refundacji?

1. Z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia UNIQA TU S.A. pokrywa niezależnie od sumy ubezpieczenia koszty:
 - 1) wynikłe z zastosowania dostępnych Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu środków, w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżeniu szkodzie lub zmniejszeniu jej rozmiarów, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne,
 - 2) wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego za zgodą UNIQA TU S.A., w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody,
 - 3) zabezpieczenia uszkodzonego pojazdu w okresie nie dłuższym niż do dnia dokonania oględzin i sporządzenia powypadkowej oceny technicznej,
 - 4) transportu uszkodzonego pojazdu do miejsca zamieszkania albo zakładu naprawczego, do kwoty 1.000 PLN, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Koszty, o których mowa w ust. 1 UNIQA TU S.A. zwraca łącznie do kwoty stanowiącej 10% sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia.

§ 11

W jakim terminie UNIQA TU S.A. jest zobowiązana wypłacić odszkodowanie?

1. UNIQA TU S.A. wypłaca osobie uprawnionej zasadne i należne odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności UNIQA TU S.A. albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania UNIQA TU S.A. wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. UNIQA TU S.A. zobowiązane jest powiadomić osobę uprawnioną o wysokości przyznanego odszkodowania albo o odmowie jego wypłaty.

Rozdział IV

Postanowienia dotyczące umowy ubezpieczenia

§ 12

Jak zawiera się i rozwiązuje umowę ubezpieczenia?

Zawarcie umowy

1. Umowę zawiera się na podstawie pisemnego wniosku Ubezpieczającego oraz po sprawdzeniu cech identyfikacyjnych pojazdu i dokonaniu indywidualnej oceny ryzyka.
2. UNIQA TU S.A. może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od udokumentowania przez Ubezpieczającego okoliczności podanych we wniosku.
3. UNIQA TU S.A. potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia polisą.

Odstąpienie od umowy ubezpieczenia

4. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż sześć miesięcy Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim UNIQA TU S.A. udzielało ochrony ubezpieczeniowej.

Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia

5. Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę w przypadku, o którym mowa w § 15 ust. 4 oraz z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia po zaistnieniu szkody niezależnie od tego czy UNIQA TU S.A. wypłaciło odszkodowanie czy też odmówiło jego wypłaty.

- UNIQA TU S.A. może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia w przypadkach określonych w § 15 ust. 4 i ust. 20, a ponadto z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia z ważnych powodów, jakimi w rozumieniu niniejszych OWU jest stwierdzenie rażących zaniedbań w zabezpieczeniu przedmiotu ubezpieczenia, w tym w działaniach mających wpływ na to zabezpieczenie.
- Inne ważne powody wypowiedzenia umowy ubezpieczenia przez UNIQA TU S.A. muszą być pod rygorem nieważności wymienione w umowie ubezpieczenia.

Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

- Rozwiązanie umowy ubezpieczenia następuje:
 - z dniem:
 - zbycia pojazdu,
 - wycofania pojazdu z ruchu,
 - upływu okresu wypowiedzenia,
 - upływu okresu ubezpieczenia,
 - wyczerpania się sumy ubezpieczenia,
 - doręczenia Ubezpieczającemu oświadczenia UNIQA TU S.A. o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, o którym mowa w § 15 ust. 20,
 - doręczenia oświadczenia drugiej stronie o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, o którym mowa w § 15 ust. 4,
 - z upływem 7 dni od dnia otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłaty kolejnej raty składki wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności o ile Ubezpieczający nie dokonał zapłaty we wskazanym terminie.
- W przypadku wykupienia pojazdu z leasingu (kredytu) UNIQA TU S.A. wyraża zgodę na przeniesienie na nabywcę praw z umowy ubezpieczenia pod warunkiem, iż nie uległ zmianie użytkownik pojazdu, zgłoszono ten fakt do UNIQA TU S.A. w terminie 7 dni roboczych od daty przerejestrowania pojazdu oraz opłacono składkę (raty) należną z tytułu ubezpieczenia.

§ 13

Na jaki okres zawiera się umowę ubezpieczenia?

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres roczny lub krótszy od roku, z zastrzeżeniem ust. 2.
- Umowę ubezpieczenia z ryzykiem kradzieży zawiera się wyłącznie na okres roczny.
- Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia Ubezpieczającemu polisy.
- Okres ubezpieczenia rozpoczyna się od dnia wskazanego w polisie, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po opłaceniu składki lub pierwszej raty składki i trwa przez czas wskazany w polisie, chyba że umowa ubezpieczenia rozwiązała się przed tym terminem.
- W przypadku, gdy na polisie wpisano godzinę, odpowiedzialność UNIQA TU S.A. rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w polisie, jednak nie wcześniej niż z chwilą opłacenia składki lub jej pierwszej raty.
- Na wniosek ubezpieczającego i za zgodą UNIQA, UNIQA TU S.A. może ponosić odpowiedzialność od dnia lub godziny wskazanych w polisie jeszcze przed opłaceniem składki lub jej pierwszej raty.

§ 14

Jak należy ustalić sumę ubezpieczenia?

Ubezpieczenie pojazdu

- Ubezpieczający określa wartość pojazdu odpowiadającą jego wartości rynkowej na dzień zawarcia umowy. Wartość ta stanowi sumę ubezpieczenia.
- W przypadku ubezpieczenia pojazdu fabrycznie nowego, wartość pojazdu ustala się w oparciu o fakturę zakupu, przy czym wartość ta nie ulega zmianie dla celów danej umowy w okresie 9 miesięcy od daty wystawienia faktury zakupu, pod warunkiem, iż:
 - pojazd nie uległ uszkodzeniu,
 - nie nastąpiła zmiana właściciela pojazdu,
 - przebieg pojazdu nie przekroczył 30.000 km.

Ubezpieczenie wyposażenia dodatkowego

- Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia wyposażenia dodatkowego pojazdu odpowiadającą jego wartości rynkowej.
- Suma ubezpieczenia wyposażenia dodatkowego nie może być wyższa niż kwota stanowiąca 20% sumy ubezpieczenia pojazdu i jednocześnie nie może przekraczać 20.000 zł.

Ubezpieczenie opon i felg w pojeździe (AutoKoło).

- W przypadku ubezpieczenia opon i felg w pojeździe, suma ubezpieczenia wynosi 1.500 zł.

§ 15

Ile wynosi składka ubezpieczeniowa i w jakich terminach należy ją opłacać?

Wysokość składki

- Składkę wylicza się w oparciu o taryfę składek obowiązującą w dniu zawierania umowy ubezpieczenia.
- Wysokość składki za ubezpieczenie zależy od:
 - przedmiotu ubezpieczenia,
 - zakresu ubezpieczenia,
 - wariantu ubezpieczenia
 - okresu ubezpieczenia,
 - sumy ubezpieczenia,
 - miejsca zamieszkania (siedziby) właściciela pojazdu,
 - sposobu płatności składki,
 - rodzaju pojazdu,
 - marki i modelu pojazdu,
 - pojemności skokowej silnika,
 - sposobu wykorzystania pojazdu,
 - okresu eksploatacji pojazdu,
 - wieku właściciela / współwłaściciela pojazdu,
 - wprowadzenia bądź zniesienia pomniejszenia o amortyzację części,
 - wprowadzenia bądź zniesienia udziału własnego w uszkodzeniach,
 - wprowadzenia i wysokości franszyzy redukcyjnej,
 - zniesienia pomniejszenia sumy ubezpieczenia po wypłacie odszkodowania,
 - ilości ubezpieczanych pojazdów,
 - kontynuacji umowy ubezpieczenia,
 - dotychczasowego przebiegu ubezpieczenia (Bonus Malus),
 - posiadania innych ubezpieczeń w UNIQA TU S.A.,
 - indywidualnej oceny ryzyka.
- W ubezpieczeniu krótkoterminowym składkę oblicza się z zastosowaniem poniższej tabeli frakcyjnej.

Okres ubezpieczenia	Wysokość składki rocznej
do 1 miesiąca	20%
do 2 miesięcy	30%
do 3 miesięcy	40%
do 4 miesięcy	50%
do 5 miesięcy	60%
do 6 miesięcy	70%
do 7 miesięcy	80%
do 8 miesięcy	90%
powyżej 8 miesięcy	100%

- W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
- Przy zmianie warunków umowy, w trakcie trwania umowy ubezpieczenia, powodujących konieczność opłacenia dodatkowej składki lub jej zwrotu, składkę przelicza się w oparciu o taryfę składek obowiązującą w dniu zawierania podstawowej umowy ubezpieczenia.

System Bonus Malus

- W zależności od przebiegu ubezpieczenia, do umowy ubezpieczenia stosuje się odpowiednio zniżki lub zwwyżki składki.
- Wysokość zniżek i zwwyżek została określona w tabeli Bonus Malus Nr1, przy czym dla klientów kontynuujących ubezpieczenie na ten sam pojazd lub posiadających czynną umowę ubezpieczenia auto casco na inny pojazd w ciągu ostatnich 6 miesięcy w UNIQA TU S.A., zastosowanie ma Tabela Nr 2.
- Tabela Bonus Malus ma zastosowanie wyłącznie do umów ubezpieczenia zawieranych na okres jednego roku, przy czym Tabela Nr 2

obowiązuje dla umów ubezpieczenia zawieranych do dnia 18 listopada 2013 roku.

9. Po każdym bezszkodowym 12 miesięcznym okresie ubezpieczenia następuje przesunięcie o jedną klasę taryfową w dół w tabeli Bonus Malus.
10. Po każdej zgłoszonej szkodzie w Auto Casco następuje przesunięcie o jedną klasę taryfową w górę.
11. Utrata uprawnień dotychczasowej niższej składki z tytułu bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia dotyczy wszystkich posiadanych przez Ubezpieczonego pojazdów, po każdej szkodzie powstałej w związku z ruchem któregośkolwiek z posiadanych pojazdów.
12. W przypadku rozszerzenia umowy ubezpieczenia o szkody polegające na:
 - 1) zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie fotelika dziecięcego w związku ze szkodą w pojeździe lub w następstwie kradzieży pojazdu, w którym znajdował się fotelik,
 - 2) zniszczeniu zamków w pojeździe, uszkodzonych w wyniku usiłowania kradzieży pojazdu lub włamania do pojazdu albo w przypadku utraty kluczyków do pojazdu,
 - 3) uszkodzeniu opony i felgi lub felgi w ubezpieczonym pojeździe (AutoKoło),
 na klasyfikację w tabeli Bonus Malus nie ma wpływu szkoda zaistniała w tych przedmiotach ubezpieczenia.

Ochrona zniżek za bezszkodowość

13. Za opłatą dodatkowej składki istnieje możliwość wykupienia ubezpieczenia od utraty zniżek za bezszkodowy przebieg ubezpieczenia, w tym zniżki za wznowienie.
14. Ochrona zniżek obejmuje wyłącznie osoby fizyczne, osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą oraz osoby prawne posiadające do 4 pojazdów.
15. Ochrona zniżek dotyczy nie więcej niż 1 szkody zgłoszonej w okresie ubezpieczenia, skutkującej wypłatą odszkodowania.

Terminy opłacania składki

16. Za ubezpieczenie roczne opłata składki następuje jednorazowo przy zawieraniu ubezpieczenia, chyba że w dokumencie ubezpieczenia ustalono inne zasady opłacenia składki.
17. Ubezpieczający ma obowiązek opłacić składkę w terminach wskazanych w polisie.

18. W przypadku płatności w formie przelewu dopuszcza się ustalenie maksymalnie 14 dniowego terminu opłacenia składki liczonego od dnia początku odpowiedzialności UNIQA TU S.A. określonego w polisie.

Skutek nieopłacenia składki w terminie

19. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki powoduje ustanie odpowiedzialności UNIQA TU S.A., o ile po upływie terminu UNIQA TU S.A. wezwało Ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności, a rata składki w wyznaczonym terminie nie została uiszczona.
20. Jeżeli UNIQA TU S.A. ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, UNIQA TU S.A. może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy wygasa ona z końcem okresu, na który przypadała niezapłacona składka.

Zwrot składki

21. W przypadku rozwiązania umowy przed upływem okresu, na jaki umowa została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej, chyba że suma ubezpieczenia uległa wyczerpaniu.
22. Podstawę do zwrotu składki stanowi pisemny wniosek Ubezpieczającego.

§ 16

Jakie obowiązki spoczywają na Ubezpieczającym, Ubezpieczonym?

1. Ubezpieczający obowiązany jest:
 - 1) podać do wiadomości UNIQA TU S.A. wszystkie znane sobie okoliczności, o które UNIQA TU S.A. zapytywało we wniosku o ubezpieczenie albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne,
 - 2) w czasie trwania umowy ubezpieczenia zgłaszać pisemnie zmiany okoliczności wymienionych w pkt. 1, niezwłocznie po otrzymaniu

Tabela nr 1

Okres bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia	Klasa taryfowa	Współczynnik korygujący	Wysokość zniżek/zwyżek składki podstawowej
3 lub więcej szkód w ostatnich 12 miesiącach	BM5	1,80	(+) 80%
2 szkody w ostatnich 12 miesiącach	BM4	1,40	(+) 40%
składka podstawowa, brak zniżek lub 1 szkoda w ostatnich 12 miesiącach	BM3	1,00	0 %
Bezzkodowy ostatni rok	BM2	0,85	(-) 15%
Bezzkodowe ostatnie 2 lata	BM1	0,60	(-) 40%
Bezzkodowe ostatnie 3 lata	BM0	0,40	(-) 60%

Tabela nr 2

Okres bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia	Dotychczasowa klasa taryfowa	Dotychczasowa wysokość zniżek/zwyżek składki podstawowej	Nowa wysokość zniżek/zwyżek składki podstawowej	Nowa klasa taryfowa
Szkodowy	11	(+) 160%	(+) 80%	BM5
Szkodowy	10	(+) 80%	(+) 80%	BM5
Szkodowy	9	(+) 30%	(+) 40%	BM4
składka podstawowa	8	0%	0%	BM3
1 rok	7	(-) 10%	(-) 15%	BM2
2 lata	6	(-) 20%	(-) 15%	BM2
3 lata	5	(-) 30%	(-) 15%	BM2
4 lata	4	(-) 35%	(-) 40%	BM1
5 lat	3	(-) 40%	(-) 40%	BM1
6 lat	2	(-) 50%	(-) 40%	BM1
7 lat	1	(-) 55%	(-) 60%	BM0
8 lat i więcej	0	(-) 60%	(-) 60%	BM0

- o nich wiadomości,
- 3) w razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 1 pkt. 1 i 2 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
 2. Ubezpieczający ma obowiązek w terminach określonych w § 7 ust. 1 pkt.1 lub § 7 ust. 2 pkt.1 powiadomić UNIQA TU S.A. o szkodzie. Obowiązek zawiadomienia o szkodzie obciąża również Ubezpieczonego chyba, że Ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy na jego rachunek.
 3. W razie wystąpienia szkody Ubezpieczający, Ubezpieczony lub osoba upoważniona do kierowania pojazdem obowiązany jest:
 - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszeniu jej rozmiarów,
 - 2) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
 4. Na Ubezpieczającym spoczywa obowiązek poinformowania Ubezpieczonego i wszystkich użytkowników pojazdu o zakresie ubezpieczenia, a także przekazania tekstu ogólnych warunków ubezpieczenia, na podstawie których została zawarta umowa ubezpieczenia.
 5. W razie kradzieży bądź zagubienia kluczyków (lub urządzeń sterujących) do pojazdu, Ubezpieczający jest zobowiązany do:
 - 1) poinformowania UNIQA TU S.A. o tym fakcie,
 - 2) wymiany zamków w ubezpieczonym pojeździe,
 - 3) zamontowania nowych urządzeń zabezpieczających pojazd przed kradzieżą w ilości wskazanej we wniosku o ubezpieczenie.

§ 17

Co należy zrobić w przypadku zmiany miejsca zamieszkania, numeru rejestracyjnego?

1. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony zmienił adres zamieszkania (siedziby) lub zmianie uległ numer rejestracyjny pojazdu, wówczas jest on zobowiązany do poinformowania na piśmie o tym fakcie UNIQA TU S.A.

§ 18

Jakie mogą być skutki niedopełnienia obowiązków związanych z umową ubezpieczenia?

1. UNIQA TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem § 16 ust. 1 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia § 16 ust. 1 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenia przewidziane umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w § 16 ust. 2 w związku z § 7 ust.1 pkt. 1, ust. 2 pkt. 1, UNIQA TU S.A. może odpowiednio zmniejszyć świadczenia jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło UNIQA TU S.A. ustalenie okoliczności i skutków wypadku. Skutki braku zawiadomienia UNIQA TU S.A. o szkodzie nie następują, jeżeli UNIQA TU S.A. w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymało wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
3. Jeżeli Ubezpieczający, a w razie ubezpieczenia na cudzy rachunek również Ubezpieczony, umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w § 16 ust. 3, UNIQA TU S.A. jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
4. W przypadku gdy Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił obowiązków, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt. 2 lub § 16 ust. 3 i 5 UNIQA TU S.A. może odmówić wypłaty odszkodowania lub je zmniejszyć, jeżeli miało to wpływ na ustalenie odpowiedzialności UNIQA TU S.A., okoliczności powstania szkody lub jej zakres.

Rozdział V

Postanowienia końcowe

§ 19

Roszczenia regresowe

1. Z dniem wypłaty odszkodowania, roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na UNIQA TU S.A. do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli UNIQA TU S.A. pokryło tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje, co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami UNIQA TU S.A.
2. Nie przechodzą na UNIQA TU S.A. roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom pozostającym z nim we wspólnym gospodarstwie domowych, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

8

3. Ubezpieczony ma obowiązek udzielić UNIQA TU S.A. wszelkiej pomocy przy dochodzeniu roszczeń, o których mowa w ust.1, dostarczając dokumenty i podając informacje niezbędne do skutecznego ich dochodzenia.
4. UNIQA TU S.A. może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, jeżeli Ubezpieczający, bez zgody UNIQA TU S.A., zrzeknie się praw przysługujących mu w stosunku do osób odpowiedzialnych za szkodę. Jeśli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłacie odszkodowania, UNIQA TU S.A. może żądać zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.
5. Zasady wynikające z ustępów poprzedzających stosuje się odpowiednio w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek.

§ 20

Zawiadomienia i oświadczenia

1. Wszystkie oświadczenia i zawiadomienia mające związek z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem odbioru lub przesłane listem poleconym pod rygorem nieważności lub bezskuteczności.
2. W umowie ubezpieczenia strony mogą postanowić, że zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy będą dostarczane drugiej stronie za pomocą:
 - 1) Listu elektronicznego (e-mail) - pod wskazany przez strony adres poczty elektronicznej,
 - 2) Wiadomości tekstowej (sms) - pod wskazany numer telefonu komórkowego,
 - 3) Faksu lub telefonu - pod wskazany numer telefonu stacjonarnego.
3. Forma przekazywania informacji oraz składania oświadczeń i zawiadomień do UNIQA TU S.A. przez Ubezpieczającego powinna być określona między stronami w piśmie przesłanym do UNIQA TU S.A., na wniosek ubezpieczeniowym lub innym druku np. druku zgłoszenia szkody.

§ 21

Skargi i zażalenia

1. Ubezpieczającemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do pisemnego zgłaszania do UNIQA TU S.A. skarg i zażaleń na zaniedbania lub nienależyte wykonywanie obowiązków przez osoby lub jednostki działające w imieniu i na rzecz UNIQA TU S.A.
2. UNIQA TU S.A. jest zobowiązane rozpatrzyć skargę lub zażalenie bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 30 dni od daty jej wpływu.

§ 22

Właściwość prawa i sądu

1. Prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia jest prawo polskie.
2. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

§ 23

Warunki dodatkowe

1. W porozumieniu z Ubezpieczającym mogą być stosowane w umowie ubezpieczenia warunki dodatkowe lub odmienne od przyjętych w niniejszych ogólnych warunkach ubezpieczenia pod warunkiem, że nie są one sprzeczne z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa, a ich wprowadzenie nastąpiło w formie pisemnej i zostało potwierdzone przez strony umowy.
2. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na rzecz osoby trzeciej, UNIQA TU S.A. na żądanie Ubezpieczonego udzieli mu informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz OWU w zakresie w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.

§ 24

Postanowienia końcowe

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu UNIQA TU S.A. Nr 200/2012 z dnia 10 października 2012 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 19 listopada 2012 r.